

Apostle Saint Andrew

Artist	Master of Siena
Workshop	Duccio műhelye
Origin date	around 1310
Material	wood
Technique	tempera
Inventory No.	55.157

Description

Arany háttér előtt a szembefordulva álló idősebb szent férfi háromnegyed alakban jelenik meg. A szuggesztív tekintetű arcot éles fény-árnyékokkal kísért erőteljes vonások jellemzik. A sötét szempár között, az egyenes orr fölött éles villás homlokránc. A haj és a szakáll tincsei a fej plaszticitását fokozzák. A dicsfényt akantuszlevelekkel kísért és rombuszokba zárt rozetták díszítik. A szent félköríves kivágású, bő ujjú, cinóberpiros ruhát és zöldesszürke köpenyt visel. A köpeny lágy redőzettel borul a vállra, a felemelt jobb kart szabadon hagyva. Az apostol bal kezében fogja köpenye szegélyét és piros fedelű, csukott könyvét. Ez a kéz és még inkább a könyv plasztikus, a jobb kéz és az egész test azonban síkszerű. Ez a látszólagos ellentét vezette a kutatókat a különböző attribúciókra. Prokopp Mária 1993

A múzeum 1878-as katalógusa (40. sz.) bizánci freskóként tulajdonítja a képet. Gerevich (1928) Andrea di Bartolo, 1400 körül dolgozó sienai mester művei közé sorolja, Boskovits (1964) a firenzei S. Maria del Carmine-templom sekrestyéjében őrzött poliptichon alapján Andrea Bonaiuti műveihez kapcsolja a képet. Boskovits később (1966) ismét sienai mesternek tulajdonítja, a XIV. század közepén dolgozó

Maestro degli Ordininek, akinek főműve a pisai S. Francesco-templom szentélyének boltozati freskója. Mucsi (1975) XIV. század közepén dolgozó ismeretlen sienai festőnek tulajdonítja, és feltételezve Szent Máté evangélista ábrázolásának tekinti a táblát. Prokopp (1978) 1310 körüli sienai festő alkotásának tartja, és Szent András apostolként határozza meg a képen látható idős férfit. J. Stubblebine (1979) Segna provinciális követőjének, a chiancianói poliptichon mesterének működéséhez kapcsolja a képet, és 1330-35-re datálja. A chiancianói múzeum poliptichonjának képei azonban — a Stubblebine által közvetlen analógiaként említett Keresztelő János-képpel együtt (Massachusetts, Wellesley, Jevett Art Center) — gyengébbek, gótikusabbak és későbbiek is. A kép monumentális egyszerűsége, expresszivitása a sienai

késő duecento öröksége, de megjelennek rajta Duccio korai, főként az 1300-1305 között készült poliptichonjához (Siena, Pinacoteca Nazionale, ltsz.: 28) kapcsolódó gótikus formák is. Több kutató Segna di Bonaventura közreműködését véli felfedezni rajta, Segna szignált astelfioentiniói Maestájának alapján, amelynek alakjaival valóban mutat bizonyos rokonságot, de nem többet, mint a másik Duccio-tanítvány, Ugolino da Siena műveivel. E gótikához közelebb álló művek azonban részletesebb, érzékenyebb megformálásúak, mint az esztergomi kép, amelyet a XIV. század elején Duccio és műhelyének művészetét jól ismerő sienai festő készített, aki ugyanakkor tovább őrizte a sienai késő duecento hagyományokat is. A kép eredeti, valószínűleg csúcsíves lezárása magasabban lehetett, mint Ugolino da Siena egykor a firenzei S. Crocében lévő főoltárán. (Prokopp Mária 1993)

Proveniencia

Simor János vásárolta 1878 előtt Rómában

Restaurálás

1961 Varga Dezső

Bibliográfia

- Cséfalvay Pál, szerk.: Keresztény Múzeum, Esztergom. Budapest, 1993. 212, kat.sz. 66. (Prokopp Mária)
- Stubblebine, J.: Duccio and his School. New Jersey, 1979. I. 155.
- Prokopp, M.: Nuovapropostasuli'attribuzione di un dipinto dél Trecento nel Museo Cristiano di Esztergom. AHA XXIV (1978) 67-77;
- Mucsi 1975, 35-36;
- Mucsi 1973, 14;
- Boskovits 1966, 35;
- Boskowts-Mojzer-Mucsi1964, 44-45;